

Studiu EY România: Ce fel de facilități fiscale accesează companiile din România și care sunt motivele pentru care nu accesează toate oportunitățile din Codul Fiscal?

Cel mai recent studiu derulat de EY România pe tema accesării stimulentele fiscale de către companiile din România releva o serie de aspecte interesante și cel puțin o situație surprinzătoare: peste două treimi dintre companiile românești intervievate (69%) au declarat ca nu sunt hotărâte să acceseze aceste oportunități.

Scopul studiului a fost nu doar acela de a avea o analiză obiectivă a acestei chestiuni, ci și de a identifica principalele probleme pe care le au companiile atunci când decid să utilizeze facilitățile oferite de statul român. Deși aceste facilități, dacă sunt adoptate, ar putea stimula activitatea economică și le-ar aduce avantaje competitive într-un context în care competitivitatea și eforturile de menținere pe piață sunt din ce în ce mai mari, companiile românești nu sunt încă foarte deschise în a accesa facilitățile fiscale prevăzute în legislație, comparativ cu firmele din Polonia sau Ungaria, de exemplu. Totuși, există speranțe că situația se va îmbunătăți, mai ales datorită faptului că există o serie de proceduri disponibile.

Pentru a vedea care sunt cauzele pentru care companiile românești sunt reticente în accesarea beneficiilor fiscale și accesul la sursele de finanțare, acestea au fost invitate să aprecieze cât de facil consideră acest proces.

Aproape jumătate dintre companii (42%) au indicat că este necesar să prioritizeze obligațiile fiscale comparativ cu alte inițiativă, în timp ce pentru 37% dintre respondenți accesarea surselor de finanțare este ușoară, având lichidități care să acopere obligațiile datorate. Peste o cincime (21%) dintre participanții la sondaj au apreciat că acest demers este unul dificil, chiar „o mare provocare”.

Majoritatea companiilor participante la sondaj (64%) au declarat că sunt familiarizate cu beneficiile fiscale disponibile, ceea ce este încurajător. Cu toate acestea, peste o treime dintre companii (36%) au afirmat că nu sunt informate cu privire la aceste beneficii fiscale, ceea ce denotă faptul că există încă oportunități de a identifica avantaje ce pot reduce povara fiscală.

Conform rezultatelor studiului, cele mai accesate beneficii au fost, în ordine: reducerea impozitului pe profit în baza OUG 153 pentru societățile capitalizate (indicat de 36% dintre respondenți), beneficiile salariale cu tratament fiscal preferențial (33%) și scutirea de impozit a profitului reinvestit (32%). Au urmat, cu procente între 26% și 3%, alte facilități, precum: plata TVA la import prin taxare inversă, ajustarea TVA pentru creanțe neîncasate, amortizarea accelerată, grupul de TVA, obținerea de sume suplimentare de la buget, facilități fiscale pentru angajați, deducerea suplimentară a cheltuielilor de cercetare-dezvoltare, Stock Option Plan (SOP), consolidarea

fiscala în sfera impozitului pe profit, accelerarea recuperării sumelor din FNUASS, ajustarea TVA aferenta taxei claw-back.

„Deși, începând cu luna ianuarie 2025, facilitățile fiscale au fost semnificativ reduse la nivelul angajaților, observăm un interes crescut al contribuabililor să-și mențină angajații motivați prin accesarea facilităților existente, respectiv cele pentru cercetare-dezvoltare și Stock Option Plan. În mod specific, angajatorii din domeniul IT sunt atenți la cum pot să facă tranziția către aplicarea facilităților din zona de cercetare-dezvoltare, pentru a diminua impactul eliminării facilității fiscale pentru angajați”, a explicat **Crina Onuț**, *Manager, People Advisory Services Tax, EY România*.

Latura surprinzătoare pe care o releva aceasta întrebare este ponderea celor care au indicat faptul că nu aveau cunoștința, dar sunt interesați de accesarea beneficiilor: 29% dintre intervievați, la care se adaugă încă 3% care au spus clar că nu au accesat și nici nu sunt interesați de beneficiile fiscale.

„Ce ați dori să obțineți prin accesarea unui beneficiu fiscal?” a fost întrebarea la care aproape aproape trei sferturi (73%) dintre respondenți au declarat că vizează motivarea și reținerea angajaților în companie, următoarele obiective vizate fiind, în ordine, scăderea impactului taxelor și impozitelor și îmbunătățirea fluxului de numerar, cu 66% dintre răspunsuri, îmbunătățirea indicatorilor financiari – 58% și dobânda pentru sumele primite cu întârziere – 36%.

Surprinzător însă, majoritatea respondenților (69%) au menționat că sunt indecisi în privința accesării stimulentei fiscale, în timp ce 7% dintre respondenți au răspuns cu un „nu” categoric, deci nu vor accesa aceste beneficii.

Rezultatele studiului arată că mai mult de jumătate (55%) dintre respondenți nu au avut dificultăți în accesarea beneficiilor fiscale pentru care au aplicat. Totuși, 35% consideră că prevederile legislative sunt neclare, existând și companii încă neîncredătoare în condițiile cerute de legislație pentru a apela la beneficiile fiscale (8%).

„Sperăm că reticența companiilor de a accesa stimulentele fiscale din România va dispărea în timp și situația se va îmbunătăți, mai ales în sfera aplicării facilității de cercetare-dezvoltare, unde există la acest moment o procedură clară disponibilă și chiar în prezent se lucrează inclusiv la armonizarea mecanismului de acordare a facilității pentru a fi în linie cu reglementările impozitului minim global - pilon II. Acest aspect arată că autoritățile fiscale doresc încurajarea și susținerea activităților de cercetare-dezvoltare”, explică **Teona Braia**, *Manager, Departamentul Impozite Directe, EY România*.

Pentru companiile care au declarat că au accesat beneficii, întrebarea a fost pentru ce beneficiu au optat cel puțin o dată, cele mai multe răspunsuri, peste o treime din total (33%), îndreptându-se spre „Beneficii salariale cu tratament fiscal preferențial”, apoi „Facilități fiscale pentru angajați”, cu 11% dintre răspunsuri, și varianta „Stock Option Plan (SOP)”, cu 10%.

Se observă și un interes crescut pentru aplicarea facilităților din sfera de cercetare-dezvoltare, unde aproximativ 26% dintre companiile interviuate au declarat că doresc și intenționează să o aplice, ceea ce era de așteptat având în vedere contextul actual unde nu mai există facilitățile din zona de IT pentru angajați.

„Facilitățile fiscale nu sunt doar utile, ci și generatoare de avantaje competitive, iar România se află pe un trend ascendent în domeniul facilităților fiscale și al finanțării nerambursabile. Stimulentele fiscale pentru cercetare-dezvoltare pot reduce povara fiscală și pot sprijini investițiile în inovare. Este esențial ca firmele să exploreze aceste facilități pentru a maximiza beneficiile fiscale și a rămâne competitive”, a concluzionat **Andra Cașu**, *Partener, Liderul Departamentului Impozite Directe EY România*.

Concluziile studiului EY România arată ca, deși facilitățile fiscale oferite de statul român pot stimula activitatea economică și pot aduce avantaje competitive, companiile românești nu sunt încă foarte deschise în a le accesa. Principalul motiv pentru reticența companiilor este și percepția că accesarea facilităților fiscale sau a surselor de finanțare este dificilă. Totuși, există speranțe că situația se va îmbunătăți, mai ales datorită procedurilor care sunt disponibile chiar dacă nu într-o formă perfectă. Este esențial ca firmele să exploreze facilitățile fiscale disponibile pentru a maximiza beneficiile și a rămâne competitive.